

Centenar Vasile Iosif

N. 16 mai 1919, în cătunul Răspochi, comuna Negulești, județul Tecuci (azi, satul Căuia, comuna Dealu Morii, județul Bacău) - m. 9 decembrie 2015, la Căuia, comuna Dealu Morii, județul Bacău. **Poet, prozator, dramaturg, publicist, redactor.** Este fiul lui Constantin Ciubotaru și al Ioanei Iosif (Iosip), țărani clăcași, siliți din pricina sărăciei să lucreze la boierii locului. Combatant pe frontul Primului Război Mondial, tatăl său nu a asistat la naștere și a omis să-l recunoască drept fiu, în 1921, când a oficializat căsătoria cu mama sa. A copilărit în satul natal, urmând cursurile ciclului primar la școala din localitate (1926-1930), apoi, până la vârsta de 14 ani a trudit în agricultură, ajutându-și părinții. Împins de sărăcie, în 1933 ia drumul Dobrogei, unde va lucra ca muncitor necalificat, iar din 1936, după absolvirea unui curs de scurtă durată organizat de Camera de Muncă din Constanța, în calitate de chelner la localurile de lux de pe Litoral. În primăvara anului 1941 a fost mobilizat, participând ca pontonier la acțiunile de front ale celui de-al Doilea Război Mondial atât în Est, cât și în Vest, până la sfârșitul acestuia, pentru actele sale de bravură ostășească fiind decorat de sovietici cu Medalia „Pobeda”. Lăsat la vatră în 1945, activează în domeniul sindical, exersându-și, în paralel, abilitățile literare. În 1948 își ia inima în dinți și trimite poezia *Răni adânci* la Concursul republican de creație „11 Iunie”, fiind răsplătit cu mențiune. Urmarea? Debutază cu această creație în revista *Flacăra* (1949), care îl și încadrează, lucrând în

redacție în intervalul 1949-1950. Timp de doi ani (1950-1951), urmează apoi cursurile Școlii de Literatură „Mihai Eminescu”, având onoarea ca, la deschiderea acestora, să fie invitat de Mihail Sadoveanu, președintele Uniunii Scriitorilor, să țină un discurs inaugural, prilej cu care și-a descoperit vocația oratorică. Coleg de promoție cu alt băcăuan, scriitorul Paul Anghel, e propulsat, la absolvire, ca secretar general de redacție al noii publicații **Tânărul scriitor**, înființată în octombrie 1951. Devenit, în același an, membru stagiar al Uniunii Scriitorilor, activează concomitent și ca membru al Comisiei de îndrumare a tinerilor scriitori (1951-1955) din cadrul acesteia, printre cei sfătuiți de el numărându-se și Nicolae Labiș, absolvent al celei de a doua promoții a Școlii de Literatură amintite. Tot în 1951 debutează editorial cu volumul de versuri *Altfel de cântec* (Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București), cu poezie, povestiri, teatru, note și reportaje colaborând, pe lângă publicațiile care l-au lansat, la revistele literare **Albina**, **Argeș**, **Contemporanul**, **Familia**, **Femeia**, **Țărancă**, **Viața românească**, la cotidienele **Dobrogea nouă**, **Scînteia**, **Scînteia tineretului** ș.a. După 1955 e acaparat de gazetărie, lucrând în calitate de corespondent al ziarului **România liberă** pentru fosta regiune Bârlad și Dobrogea (1955-1958), de redactor și redactor-șef al ziarului piteștean **Secera și ciocanul** (1960-1969), unde realizează peste 400 de pagini literare și format magazin în edițiile de duminică, de redactor și corespondent pentru județele

Constanța și Tulcea al publicației **Satul socialist** (1969-1974). Între timp își completează studiile, urmând la fără frecvență cursurile liceale și obținând diploma de baccalaureat al Liceului „Al. I. Cuza” din București (1963-1967). Peste tot pe unde l-au purtat pașii s-a integrat în viața culturală a urbei, frecventând cenaclurile literare „Ion Păun-Pincio”, „Theodor Niculuță” (București, 1948-1955), „Liviu Rebreanu” (Pitești, 1960-1969), unde a fost sărbătorit peste ani, la împlinirea a șapte decenii de viață, „Ovidiu” (1970-1974), „Octavian Voicu” (Bacău), precum și cenaclul de dramaturgie al revistei **Teatru** (1974-1989), cea care, prin pana Adrianei Popescu, îi consacră, cu același prilej, un profil la rubrica „Dramaturgi români contemporani de la A la Z” (martie 1989). În toată această perioadă nu a încetat nicio clipă să scrie, diversificându-și preocupările literare și abordând cu succes proza și dramaturgia, publicând volumele *Cale luminoasă* (povestire, Editura Politică, București, 1954), *Zburați pescărușilor!* (teatru, Fondul Literar, București, 1957), *Flori de mirt* (versuri, Editura Litera, București, 1978, cu o prefață de Dragoș Vicol), *Oaia Neagră* (farsă într-un act, I.D.C.E.D., București, 1984, în colecția „Teatru pentru tineret și școlari”), *Pălăria de pai cowboy* (roman, Editura Ion Creangă, București, 1987), *Vinovatul joc al tinereții* (dramă în 3 acte, Editura Litera, 1988, prefațată de Paul Everac), *Băietana* (povestiri, Editura Ion Creangă, 1991), *Amurg senin*

Centenar Vasile Iosif

(versuri, Editura Demnitatea Națională, București, 1996, cu un cuvânt înainte de George Nestor), *Râsu-Plânsu* (6 texte dramatice, idem, 1997, cu o postfață de Adriana Popescu) și *Neuitata copilărie* (versuri pentru copii, Fundația de Sprijin Comunitar, Bacău, 2004, cu o introducere de Ioan Nica), volum răsplătit de Filiala Bacău a Uniunii Scriitorilor cu Premiul de literatură pentru copii (2005). La ceas aniversar, Editura Egal (Bacău, 2014) i-a facilitat apariția volumelor *Sunt cântărețul stelelor din vis* (Prefață de Ioan Dănilă, poezii inedite: 1957-2010) și *Patruzeci de suflete și... jumătate* (Postfață de Ioan Dănilă, povestiri, schițe și dialoguri anacronice). A fost inclus cu versuri în antologiile *Slavă lui Stalin - Omagiul poezilor din Republica Populară Română* (Editura pentru Literatură și Artă, 1949), *Versuri pentru noua Constituție* (idem, 1952), *Sub semnul lui Bacovia. Antologie pentru „mâine și mai mâine“* (Bacău, Editura Art Book, 2015), iar cu reportaje în culegerile *Hunedoara noastră* (Editura Tineretului), *Calea luminoasă* (Editura Politică) și în alte volume colective editate la Reșița și Baia Mare. La rândul său, a publicat antologia *Gân-*

dind, mai poți zice că sunt (Editura Egal, Bacău, 2011, cu o postfață de Ioan Dănilă), cuprinzând „ziceri filozofice și expresii celebre despre natură și viața umană“, adunate de-a lungul a multor decenii de lectură și meditație. Dintre toate cărțile sale, *Băietana*, tipărită în 5.000 de exemplare, a avut o poveste aparte. Cele 37 de povestiri inițiale, scrise pe parcursul a doi ani chiar în satul natal, după ieșirea la pensie, au la bază întâmplări reale trăite de autor sau auzite și văzute pe aceste plaiuri moldave și au fost grupate sub titlul *Florin și Florina*. Contractat cu Editura Ion Creangă, volumul a fost tipărit, la sfârșitul anului 1989, într-un tiraj de 30000 de exemplare, dar datorită evenimentelor din decembrie nu a mai apucat să fie difuzat și, pentru că avea pe copertă și printre ilustrații copii cu cravatele de pionier la uniformă, noua directoare a editurii, poeta Daniela Crăsnaru, a dispus ca întregul tiraj să fie dat la topit. A reapărut abia peste doi ani, cu titlul și ilustrația modificate. O vie activitate a avut și ca dramaturg, piesele sale fiind nu doar publicate, ci și transpuse în spectacole de către unele colective artistice. Scenic a debutat la Teatrul de Stat din Constanța, care i-a montat, în 1958, piesa *Zburați pescăruși!*, jucată în același an și de Teatrul de Stat din Ploiești, iar cu titlul schimbat, *Maria*, a mai cunoscut versiuni scenice la teatrele din Turda și Baia Mare (ambele, în 1959), la Teatrul Național „I. L. Caragiale“ și la Teatrul Radiofonic (1961), care a preluat în întregime spectacolul Naționalului bucureștean. Cât privește succesul acestuia, e

suficient să amintim că distribuția aleasă de regizorul Moni Ghelenter a inclus în componență artiștii emeriți Eugenia Popovici, George Demetru, Nicu Dimitriu, Alexandru Giugaru, Marcel Angelescu, Silvia Dumitrescu-Timică, artistul poporului Grigore Vasiliu-Birlic, cărora li s-au alăturat actorii Sanda Toma, Nelly Dobreă și Maria Voluntaru, în vogă la acea vreme. Foarte aproape de montare a fost și fantezia politică, în 3 acte, *Pumnul lui Anteu*, prezentată doar ca spectacol-lectură de artiștii Teatrului Giulești (1963), pe scena Teatrului de Comedie din Capitală, în cadrul Cenaclului de dramaturgie al revistei **Teatrul**. La rândul lor, o parte dintre versuri i-au fost transpuse în partituri muzicale, fiind distinse cu nu mai puțin de 4 premii la Festivalului Mondial al Tineretului de la București (1953), în timp ce altele au fost laureate ale Concursului de creație de la Cluj-Napoca. Retras, în 2001, la casa părintească, a pus bazele Fondului de carte și publicații „Vasile Iosif“, de care beneficiază cititorii comunei și din împrejurimi, sprijinind activitățile culturale și fiind, în continuare, activ la masa de scris. Veteran de război și membru titular al Uniunii Scriitorilor încă din 1961, fostul decan de vârstă al Filialei Bacău a acesteia, a fost răsplătit pentru activitatea sa, pe lângă premiile deja amintite, cu medaliile „Încheierea cooperativizării agriculturii“ (1962) și „A 20 aniversare a eliberării patriei 1944-1964“, precum și cu Diploma de Excelență și titlul de cel mai activ senior de către Asociația „Caritas România“.